

Première Hans Kox gaat direct in reprise

Componist Hans Kox componeert nog net zulke krachtige muziek als vijftig jaar geleden. Zijn eenakter voor piano, viool en sopraan, Lalage's Monologues, heeft hij speciaal gecomponeerd voor de Stichting Hans Kox en de Stichting Cruquius-Concerten, als cadeau voor 'hen die mijn muziek een podium hebben gegeven'.

Voor de Monologues gebruikt hij een onaf gedicht van Edgar Allen Poe dat verhaalt over Lalage's vergeefse liefde voor Castiglione, de zoon van de hertog aan wiens Italiaanse hof Lalage in de 16e eeuw opgroeit. In drie monologen en een instrumentaal intermezzo ontwikkelt zich een verhaal van hoop en wanhoop. „Geen vrolijke bezigheid”, volgens Kox, die zijn keuze voor deze tekst toelicht. „We leven in een sombere wereld, maar er zijn altijd perspectieven. Dit werk heeft daarom een open einde.”

Kox maakt het zijn musici niet makkelijk. Sopraan Gulnara Shafigullina zet haar hele stembereik in. Violist Peter Brunt haalt alles uit de kast en pianist Frank van de Laar schakelt moeiteloos tussen solistisch uitpakken en uiterst alert begeleiden. De jonge Shafigullina zingt zo expressief dat de luisteraar de wendingen in het verhaal ook zonder decor voor ogen heeft. Heel hoog, zeer laag, hard, fluisterzacht: deze sopraan kan het allemaal.

Lalage's Monologues is ty-

Hans Kox, derde vioolsonate en Lalage's Monologues (première); liederen van Tchaikovsky, Rimsky-Korsakoff, Rachmaninoff, Alyabiev. Gulnara Shafigullina, sopraan; Peter Brunt, viool; Frank van de Laar, piano.

Gehoord Cruquius Museum, 31 maart. pisch Kox. Opgebouwd uit snel wisselende fragmenten die in karakter sterk van elkaar verschillen en toch een onontkoombare eenheid vormen. Kox' muziek verwart, troost, laat je glimlachen, verontrust, boeit. Steeds dwingt hij je tot actief luisteren, grijpt je bij de kladden. Luisteraars veren letterlijk verschrikt op bij de rake klappen die een tedere melodie genadeloos afkappen.

Tegelijk biedt Kox genoeg aanknopingspunten om je in zijn idioom thuis te voelen. En dat is een constante, want in de derde vioolsonate waarmee Brunt en Van de Laar het concert beginnen, is dat net zo. Prachtige muziek die fenomenaal wordt gespeeld. Net zo fenomenaal als de Monologues. En wat een goed idee om het werk na de pauze direct in reprise te nemen. De tweede keer wint het nog aan betekenis, voor luisteraars en musici. Het klinkt ruimer, nog expressiever. De dissonant waarmee viool en stem eindigen is het open einde van het verhaal. Tot slot zingt Shafigullina met Russisch temperament en virtuos begeleid vijf liederen uit haar geboorteland.

Ynske Gunning